

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ
Веће за ратне злочине
Посл.бр. К.В. 3/2009

У ИМЕ НАРОДА!

Окружни суд у Београду – Веће за ратне злочине, у претресном већу састављеном од судија Веска Крстајића, као председника већа и Винке Бераха – Никићевић и Снежане Николић – Гаротић, као чланова већа, са записничарем Славицом Јевтић, у кривичном предмету против опт. Ненада Малића из Бечеја, ког брани Драгана Заклан адв. из Новог Сада, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст. 1 КЗ СРЈ, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије посл. бр. КТРЗ 3/08 од 8.07.2009. године прецизираној поднеском од 26.11.2009. године, након јавног главног претреса, одржаног у више претресних дана а у периоду почев од 18.09.2009. године а завршеног дана 4.12.2009. године, у присуству окривљеног Малић Ненада, заменика Тужиоца за ратне злочине Републике Србије Душана Кнежевића, донео је и дана 7.12.2009. године, јавно, у присуству наведених странака, објавио следећу

ПРЕСУДУ

Окривљени:

Ненад Малић, зв. «Нешо», ЈМБГ 2506961163313, из Бечеја, улица Карла Маркса бр. 6, од оца Младена и мајке Божане, рођене Пиваш, рођен у Цевару, СО Сански Мост, 25. јуна 1961. године, Србин, држављанин Србије, кувар, ожењен, отац двоје деце, писмен, без непокретне имовине, осуђиван пресудом Основног суда у Бечеју посл бр. К. 73/05 од 4.05.05. године због крив. дела из чл. 163 КЗ РС на казну затвора у трајању од 3 месеца, условно на 1 годину, против њега се не води поступак за које друго кривично дело, у притвору ЦЗ у Београду, а који му се рачуна почев од 9.01.2009. године,

к р и в ј е

што је:

дана 21.12.1992. године у вечерњим часовима у дворишту кафане «Фонтана», у Старом Мајдану, Општина Сански Мост у Босни и Херцеговини (БиХ), као припадник 6. Крајишке бригаде Војске Српске Републике БиХ, поступајући у стању битно смањене урачунљивости, утолико што му је способност да схвати значај свог дела и способност да управља својим поступцима биле битно самањене, кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба који је тада постојао на простору БиХ, а није имао карактер међународног сукоба, између наоружаних формација српског, хрватског и муслиманског народа који живе у БиХ, противно чл. 3 ст. 1 тач. 1а) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. («Службени лист ФНРЈ» бр. 24/50) и чл. 4 ст. 1 и ст. 2 тач. а) Допунског Протокола уз Женевску конвенцију о заштити жртава немеђународних оружаных сукоба од 12.08.1949. године (Протокол II - «Сл. лист СФРЈ» бр. 16/78-Међународни уговори), према цивилним лицима која не учествују у непријатељствима, а у односу на која се мора поступати у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације засноване на верској или етничкој припадности, вршио убиства и повреде телесног интегритета,

па је тако:

из наведене кафане извео најпре оштећеног Грбић Хусеина - лице муслиманске националности, кога је лишио живота тако што га је најпре оштрим предметом убо у десну страну врата и нанео му убудну рану троугластог облика, што је довело до крварења из пресечених крвних судова десне стране врата а потом из пиштоља тзв. «тетејац» кал. 7,62 мм у истог испалио један хитац наневши му устрелну рану у пределу V ребра десне половине грудног коша, којим повредама је подлегао на лицу места, затим се вратио у унутрашњост кафане и из ње извео и оштећеног Велић Рефика такође лице муслиманске националности те и њега лишио живота тако што му је из истог пиштоља испалио један метак у главу, наневши му прострелну рану у пределу главе са разорењем и нагњечењем можданих структура у лобањској дупљи, којим повредама је одмах подлегао, након чега је покушао да лиши живота и оштећеног Хаџалић Џемала, такође муслиманске националности, кога је, ухвативши га за прса, насилно одвео на место у дворишту кафане где су била постављена тела убијених Грбића и Велића у

облику латиничног слова «L» тражећи да легне поред њих ради формирања латиничног слова «U», а када је оштећени Хаџалић то одбио, руком га је ударао по глави покушавајући да га обори на тло и главу му ударао о зид кафане, наносећи му тиме телесне повреде у пределу главе, након чега је почео да откопчава горњи део одеће, да би из појаса извадио пиштољ и лишио га живота, али је оштећени Хаџалић успео да се отргне и побегне са лица места,

- чиме је извршио кривично дело **ратни злочин против цивилног становништва** из члана **142 ст. 1 КЗ СРЈ**.

па га суд, на основу наведених одредби, те одредби чл. 5, 12 ст. 2, 33, 35, 38 и 41 Кривичног закона Савезне Републике Југославије и чл. 356 Законика о кривичном поступку

О С У Ђ У Ј Е

на КАЗНУ ЗАТВОРА у трајању од 13 (тринаест) година.

У смислу одредбе чл. 50 Кривичног закона Савезне Републике Југославије у изречену казну оптуженом се има урачунати време проведено у притвору и то у периоду од дана лишења слободе 9.01.2009. године па надаље.

На основу одредбе чл. 196 ст. 1 у вези са чл. 193 ст. 2 Законика о кривичном поступку обавезује се оптужени да суду исплати судски паушал у износу од **20.000,00 динара** и трошкове поступка у висини од **51.433,00 динара** у року од 30 дана под претњом принудног извршења.

На основу члана 206 Законика о кривичном поступку, оштећени Велић Хузеир **СЕ УПУЋУЈЕ** на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева.

Образложење

1. ОПТУЖНИ АКТ

Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине РС из Београда, пословни бр. КТРЗ 3/06 од 8.07.2009. године која је прецизирана поднеском од 26.11.2009.године, оптужен је Малић Ненад због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 ст. 1 КЗ СРЈ у битном стављајући на терет оптуженом да је дана 21.12.1992. године у вечерњим часовима у дворишту кафане «Фонтана» у Старом Мајдану СО Сански Мост у БиХ, као припадник 6. крајишке бригаде Војске Републике Српске, кршећи правила међународног права, за време оружаног сукоба унутрашњег карактера на простору БиХ према цивилним лицима муслиманске националности вршио убиства и повреде телесног интегритета тако што је из овог локала извео најпре Грбић Хусеина, кога је лишио живота, наневши му убодну рану оштрим предметом у десну страну врата и устрелну рану у пределу грудног коша хицем из пиштоља кал. 7,62 мм, услед којих повреда је преминуо на лицу места а затим и Велић Рефика, тако што му је из наведеног пиштоља испалио један метак у главу, којој повреди је одмах подлегао, након чега је покушао да лиши живота и оштећеног Хаџалић Џемала, на тај начин што га је позвао да изађе из куће, те га ухвативши за прса одвео на место у дворишту кафане где су била тела убијених Грбића и Велића, у облику латиничног слова «L» и тражио од њега да ту легне како би формирао слово «U», па када је Хаџалић то одбио покушао да га обори и руком га ударао у пределу главе и његову главу ударао о зид кафане, услед чега је оштећени задобио телесне повреде у пределу главе, те потом покушао да извади пиштољ из појаса и лиши га живота када је оштећени Хаџалић успео да се отргне и побегне.

2. ИЗЈАШЊЕЊЕ О ОПТУЖБИ И ОДБРАНА

У својој одбрани изнетој како у поступку истраге дана 11.12.2008. године тако и на главном претресу дана 7.10.2009. године, оптужени **Малић Ненад** пориче извршење кривичног дела¹. У битном наводи да је критичног дана био у кафани «Фортуна» где је много попио око 15-20 пива од 0,5 л а раније већ 5-6 ракија те да му је један од оштећених, плаве косе, пришао и

---

¹ транскрипти од 7.10.09.год.

питао га да му обезбеди место у аутобусу за прелаз преко границе на муслиманску територију што је он одбио те га је након пола сата тај оштећени позвао да изађу из кафане да на миру поразговарају и тражио да оду дубље у двориште пошто је близини кафане била велика бука, када је он помислио да му оштећени «може свашта учинити», а с обзиром да му је Миле Плавшић испричао да је тај у неком друштву лизао нож и говорио да ће Србима «вратити мило за драго» за догађаје у Санском Мосту, па се, када је оштећени заврнуо тексас јакну и кренуо да завуче руку у јакну у пределу појаса, уплашио и извадио пиштољ «тетејац» те у оштећеног испалио два хица с тим што је на главном претресу додао и да је након што је он испалио та два хица овај оштећени и даље стајао те да је том приликом испустио неки предмет из руке (за који не зна да ли је пиштољ или нож). Негира да је том приликом на било који начин употребио нож. Даље наводи да је затим, када се окренуо, видео да из правца кафане, у његовом правцу трчи друг овог оштећеног, те да је он, иако није видео да ли и он има нешто у рукама које су биле раширене, уплашен, пуцао из пиштоља и погодио га. Негира да је том приликом постојало још неко треће лице које је он наводно тукао и које је успело да побегне. Наводи да га је након овог догађаја власник кафане Мршић Момир одвезао кући. Признаје да је био припадник 3-ег батаљона 6. крајишке бригаде те наводи да је дужио аутоматску пушку а да пиштољ који је том приликом имао код себе није наоружање из јединице већ га је 1991. године добио од колеге из војне полиције. Негира да је 1992. године учествовао у борбама.

Оптужени је раније саслушан пред истражним судијом Војног суда у Бањалуци а дана 24.12.1992. године² приликом ког саслушања је у потпуности признао извршење предметног кривичног дела исказујући да је он 21.12.1992. године дошао у кафану «Фортуна» у Старом Мајдану око 13 часова са Младеном Пивашем где је пио за шанком када су му пришла двојица Муслимана и питала га да им помогне да се без визе и докумената укрцају на аутобус за Хрватску преко Босанске Градишке на шта им је он одговорио да ће онда морати да се боре против српског народа а они му рекли да они то и хоће. Том приликом је признао и да је после тога позвао «плавог» Муслимана да изађе из кафане, рекао му да стане уза зид, извадио и репетирао пиштољ и са удаљености од око 1,5-2 м пуцао му у груди, рекавши му да је то за његовог покојног стрица, након чега је ушао у кафану и позвао тог другог човека рекавши му да га зове колега, одвео га до места где је овај претходни лежао и рекао му да стане поред њега, наслонио му цев пиштоља на чело и испалио један метак те се овај срушио. Објашњава да се затим вратио у кафану где је затекао још једног Муслимана кога је извео напоље и рекао му да иде кући да му неко нешто не би нажао учинио па је

---

² стр. 134-135/58 списка истраге

замолио Плавшић Мила да га одведе кући јер је био много пијан. Тврди да није заклао ниједно од ових лица а да је посекотину на руци задобио случајно од ножа који је Плавшић држао за шанком.

Објашњавајући ове разлике у својим казивањима (јер у одбрани на главном претресу негира да је он био тај који је позвао оштрећене да изађу ван кафане тврдећи да су они њега позвали те другачије описује начин на који их је лишио живота а постојање трећег лица апсолутно негира), оптужени Малић исказује да је истина ово што је изнео на главном претресу, а да оно што је унето у записник истражног судије Војног суда у Бања Луци није тачно и да се он не сећа да је то рекао као и да он наведени записник није ни читао већ га само потписао.

3. ЗАВРШНЕ РЕЧИ СТРАНАКА

У завршној речи заменик тужиоца за ратне злочине Душан Кнежевић, анализира изведене доказе како појединачно тако и у њиховој међусобној вези, те у вези са одбраном оптуженог изнетој како на главном претресу тако и у претходном делу поступка и налази да изведени докази са сигурношћу указују на то да је оптужени управо на начин, у време и на месту како је то описано прецизираном оптужницом извршио кривично дело из члана 142 став 1 Кривичног закона Савезне Републике Југославије, који као најблажи закон у конкретном случају треба применити. Цени неприхватљивом одбрану оптуженог, тражи да га суд огласи кривим и осуди по закону, притом указујући на околности које при одмеравању казне треба ценити.

У завршној речи бранилац оптуженог адв. Драгана Заклан анализира изведене доказе те одбрану оптуженог и налази да изведени докази указују на то да је оптужени Малић Ненад извршио предметно кривично дело у стању неурачунљивости те тражи да суд, а из разлога што је у том случају искључена кривична одговорност, оптуженог ослободи од оптужбе.

Опт. Малић Ненад се придружује завршној речи свог браниоца, те изражавајући жаљење због овог догађаја тражи да га суд ослободи од оптужбе.

4. ДОКАЗНИ ПОСТУПАК

У спроведеном доказном поступку, суд је испитао сведоке Туран Недељка из Кикинде, Фину Малић из Бечеја, Инђић Мила из Љубије, Љиљану Прошић из Бања Луке, Дошеновић Горана из Љубије, Хаџалић Цемала из Шведске путем видео-конференцијске везе, Велић Хузеира, Сархатлић Адема и Сархатлић Шефика из Старог Мајдана као и судске вештаке проф. др. Зорана Станковића, проф. др. Ратка Ковачевића и др. Ђорђа Алемпијевића све из Београда те је на сагласан предлог станака на главном претресу дана 27.10.2009. године прочитао записнике о саслушању сведока Инђић Душана од 26.05.2009. године, Ступар Мирка од 22.06.2009. године, Милорада Плавшића од 2.07.2009. године и Горана Дошеновића од 2.07.2009. године а све из поступка истраге пред овим судом у предмету посл. бр. Ки. В. 5/08, даље је прочитао решење овог суда пословни број Ки.В. 5/08 од 12.12.2008. године, замолницу од 11.02.2009. године упућену од стране овога суда за надлежни орган Босне и Херцеговине преко Министарства правде БиХ као и замолницу надлежном органу БиХ од 26.02.2009. године, извештај из казнене евиденције за окр. Малић Ненада од стране Полицијске управе у Новом Саду и од стране Федералне управе полиције у Сарајеву, службену белешку истражног судије овог суда од 01.04.2009. године, оптусну листу са епикризом на име опт. Малић Ненада а од 25.03.2009. године, извод из матичне књиге умрлих на име Плавшић Мила, допис Кантоналног суда у Бихаћу од 06.04.2009. године, службену забелешку од 06.04.2009. године Државне агенције за истраге и заштиту регионалног уреда у Бања Луци а при Министарству сигурности Босне и Херцеговине, допис Министарства правде -Сектор за нормативне послове и међународну сарадњу, Одсек за међународну-правну помоћ бр. 713-04-3656/2007-08 од 27.11. 2007. године упућен Општинском јавном тужилаштву у Бечеју, захтев Кантоналног суда у Бихаћу бр. К-1/02-РЗ од 9.03.2007. године упућен Министарству правде Босне и Херцеговине за преузимање кривичног поступка острани правосудних органа Републике Србије против Ненада Малића због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 154 ст. 1 КЗ ФБиХ, кривичну пријаву од 22.12.1992. године поднету Војном тужилаштву у Бања Луци, те записник о увиђају Основног суда у Санском Мосту посл. бр. КР-19/93 од 18.01.1993. године, извод из матичне књиге умрлих Општине Сански Мост – Република Бих за пок. Велић Рефика, потврду о смрти за Велић Рефика од 23.12.1992. године, извод из матичне књиге умрлих на име Грбић Хусеина као и записник Дома здравља Сански мост о прегледу лешева Грбић Хусеина и Велић Рефика у Старом Мајдану од 23.12.1992. године, захтев за спровођење истраге од 30.12.1992 године пред Војним судом у Бања Луци, решење о спровођењу истраге од 12.01.1993 године од стране Војног суда у Бања Луци као и

решење о спровођењу истраге Кантоналног суда у Бихаћу од 12.06.1998. године, затим је на главном претресу дана 3.12.2009. године прочитао оптужницу Кантоналног тужилаштва у Бихаћу КТ-80/98 од 12.03.2002. године против Малић Ненада због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 154 ст. 1 КЗ ФБиХ, као и извод из матичне књиге умрлих на име Захић Бећира а у смислу одредби чл. 337 ст. 1 тач. 1 ЗКП прочитао је записнике о саслушању сведока Мршић Момира пред истражним судијом Војног суда у Бања Луци посл. бр. Ки. 385/92 од 2.11.1993. године и о саслушању сведока Захић Бећира од 31.05.1998. године пред Кантоналним судом у Бихаћу у предмету посл. бр. Ки 11/98, па је, након што је одбио предлог ТЗРЗ да се прочита записник о саслушању вештака др. Ракочевих Мирослава од 3.06.1999. године пред Кантоналним судом у Бихаћу у предмету посл. бр. Ки 11/98, анализом и оценом изведених доказа и то како појединачно тако и у вези са осталим доказима, те оценом одбране оптуженог а све у смислу одредби чл. 352 ЗКП, утврдио следеће

5. ЧИЊЕНИЧНО СТАЊЕ:

Оптужени Малић Ненад је стар 48 година, ожењен је и отац је двоје деце, нема непокретне имовине, по занимању је кувар сада без запослења, завршио је средњу школу. Негира да сада конзумира алкохол и дроге, не болује од какве теже или трајније болести. Пресудом Општинског суда у Бечеју посл. бр. К 73/05 од 4.05.2005. године због кривичног дела незаконит риболов из чл. 163 КЗ РС изречена му је условна осуда на казну затвора у трајању од 3 месеца, условно на 1 годину. Налази се у притвору који му се рачуна почев од 9.01.2009. године.

Напред наведене чињенице суд је утврдио у битном на основу одбране самог оптуженог који у том смислу даје детаљна и прихватљива објашњења те како исто у поступку није доведено у сумњу изведеним доказима суд је ове чињенице као несумњиве и утврдио. Подаци о притвору према оптуженом, у овом делу, произилазе из списка предмета – решења суда о одређивању и продужењу притвора а чињенице о досадашњој осуђиваности и на основу извода из КЕ³ и исто и није било у поступку спорно.

Босна и Херцеговина је била једна од република бивше СФРЈ. Дана 9. јануара 1992. године проглашена је Република српског народа Босне и Херцеговине која је касније формирала своје органе власти. Након референдума за утврђивање статуса Босне и Херцеговине одржаног 29.

³ стр. 46/22 списка истраге

фебруара и 1. марта 1992. године БиХ је дана 3. марта исте године прогласила своју независност коју су јој признале Европска заједница 6. априла а САД 7. априла након чега 22. маја 1992. године постаје чланица Уједињених нација.

У априлу 1992. године на територији БиХ избија оружани сукоб између припадника наоружаених војних формација њена три конститутивна народа (српског, муслиманског и хрватског) те је у периоду релевантном за оптужницу тако и општина Сански Мост била захваћена сукобом. Рат на територији БиХ се неслужбено окончава 21.11.1995. године потписивањем Дејтонског споразума док је коначни споразум потписан у Паризу 14.12.1995. године.

Чињенице у овом делу практично нису спорне, те исте су и у знатној мери на овим просторима општепознате⁴, па је суд ове чињенице као несумњиве и утврдио.

У току 1992. године па и на дан 21.12.1992. год. оптужени Малић Ненад је био припадник 3-ћег батаљона 6-те крајишке (тзв. Санске) бригаде Војске Републике Српске БиХ.

Предње чињенице такође нису спорне а произилазе и из одбране оптуженог Малића као и из исказа сведока **Фине Малић**, супруге оптуженог која, поред тога што тврди да је њен супруг био задужен маскирном униформом и пушком, истиче и да је био на ратишту и пре а и након овог кривично-правног догађаја⁵, исказа сведока **Дошеновић Горана**⁶ који тврди да је Малић био војно ангажован у 6-ој Санској бригади у којој је и сам био. Да је овде оптужени у критично време био и војно ангажован произилази и из записника о саслушању сведока **Захић Бећира** од 31.5.1999. године пред Кантоналним судом у Бихаћу у предмету посл. бр. Ки 11/98⁷, а који је у међувремену преминуо, а који је суд прочитао на главном претресу дана 3.12.2009. год. који тврди да оптуженог познаје од пре рата, те да је за време рата био у маскирној униформи а од наоружања имао пиштољ и аутоматску пушку.

Исказе ових сведока суд у овом делу у потпуности прихвата налазећи да су међусобно сагласни, логични и убедљиви те у сагласности са тврдњама самог оптуженог о свом учешћу у рату.

⁴ извори истих су и у разним историјским документима

⁵ транскрипти од 26.10.2009. год. – стр.5 и 6

⁶ транскрипти од 19.11.2009. године

⁷ стр. 150-152/58 списка истраге

Оштећени у овом поступку су пок. Велић Рефик и пок. Грбић Хусеин те Хаџалић Џемал, цивилна лица муслиманске националности са босанским држављанством, у то време становници Старог Мајдана насеља на око 8 км. од Санског Моста. Општину Сански Мост у децембру 1992. год. контролишу војне и полицијске снаге српског народа у БиХ.

Ни ове чињенице нису биле спорне а суд је их је утврдио на основу исказа сведока оштећених **Хаџалић Џемала**⁸ и **Велић Хусеина**⁹, оца пок. Велић Рефика те сведока **Инђић Мила**¹⁰, који исказује да зна оштећене од раније јер је живео у Старом Мајдану те да му је Џемал Хаџалић био комшија. Идентитет оштећених је исте вечери са сигурношћу утврђен и од стране истражног судије који је обавио увиђај на лицу места а произилази и из потврде о смрти¹¹ и извода из МК умрлих¹² на име оштећених.

Ове чињенице ни оптужени не доводи у сумњу па ни то да су оштећени цивили који нису нигде и никако војно ангажовани а и сам тврди да у то време општину Сански Мост држе српске снаге а «Муслимани не могу ни у кафану ући ако их није увео неко од Срба».

Дана 21.12.1992. године окр. Малић Ненад је у кафану «Фортуна» која се налази у месту Стари Мајдан а коју «држи» и у којој ради Мршић Момир, дошао око 11 сати пре подне. Већ је изјутра попио неколико ракија те и у овој кафани наставља са конзумирањем алкохола (није неутврђену количину пива у флашама од по пола литре). Наоружан је пиштољем НН марке тзв. «тетејац» кал.7,62 мм. Са њим у друштву се налазе и Горан Дошеновић и Миле Инђић у то време оба припадници исте јединице као и окривљени (с тим што је Инђић био командир вода и претпостављени овде оптуженом) и Душан Инђић, Плавшић Миле, Ступар Мирко који су сви такође припадници исте јединице и сви су тог и тих дана били «на одмору» од борби.

У истој кафани у поподневним сатима се налазе и оштећени Грбић и Велић са још 3-4 лица муслиманске народности. Оштећени су у току тог дана од куће отишли да би од органа српских власти обезбедили дозволе за одлазак из општине Сански Мост те су у повратку дошли у овај угоститељски објект.

Услед попијеног алкохола у неутврђеној количини али и услед почетне психоорганике разградње личности (а услед дугогодишњег конзумирања алкохола) оптужени је у стању привремене душевне поремећености те му је

⁸ транскрипти од 18.11.2009. год.

⁹ транскрипти од 3.12.2009. год.

¹⁰ транскрипти од 26.10.2009. год.

¹¹ стр. 130/58 списка истраге

¹² стр. 129/58 списка истраге и стр. 23-25/10 овог списка

способност да схвати значај свог дела и способност да управља својим поступцима (урачунљивост) била битно смањена.

Тог дана у вечерњим часовима у овој кафани, оптужени Малић је најпре одбио молбу ошт. Грбића и Велића да им помогне да се сутрадан укрцају у аутобус којим би се пребацили преко Босанске Градишке у Републику Хрватску а којим аутобусом је муслиманске избеглице превозио неки Малићев зет, сетио се и неке приче од раније како је један од оштећених својевремено претио како ће Србима «вратити мило за драго за догађаје у Санском Мосту» и притом је лизао нож, па је, након што је рекао власнику кафане Мршић Момиру «Ја ћу њега...» показујући на овде оштећене Грбића и Велића и друга лица муслиманске народности који су са њима били у друштву, у описаном стању, кришећи правила међународног права, из овог локала извео најпре ошт. Грбић Хусеина кога је одвео у двориште иза кафића и тамо га лишио живота, тако што га је, говорећи му «ово ти је за покојног стрица», најпре ножем или каквим другим оштрим предметом убо у десну страну врата и нанео му убодну рану троугластог облика, што је довело до крварења из пресечених крвних судова десне стране врата и из пиштоља кал. 7,62 мм у истог испалио један хитац наневши му устрелну рану у пределу петог ребра десне половине грудног коша, услед којих повреда је преминуо на лицу места. Потом се вратио у унутрашњост локала, Мршић Момиру рекао «Ја сам њега....» показујући руком као да је некоме пререзао врат па је затим из кафића извео и ошт. Велић Рефика говорећи му да изађе јер га «зове колега», одвео га иза кафића, на место где је лежао ошт. Грбић, те му из истог пиштоља испалио један метак у главу, наневши му прострелну рану у пределу главе са разорењем и нагњечењем можданих структура у лобањској дупљи, услед које повреде је и код њега наступила смрт. Потом је из цеви избацио метак, пиштољ одложио за појас и вратио се у кафану.

Предње чињенице, суд је утврдио делом на основу одбране окривљеног а у осталом из исказа сведока Мршић Момира и Велић Хусеира, те сведока Ступар Мирка, Плавшић Милорада, вештака др. Зорана Станковића као и из записника о увиђају Основног суда у Санском Мосту посл. бр. КР-19/93 од 18.01.1993. године¹³, извода из МК умрлих Општине Сански Мост – Република Бих за пок. Велић Рефика¹⁴ и пок. Грбић Хусеина¹⁵, потврде о смрти за Велић Рефика од 23.12.1992. године¹⁶, као и записника Дома здравља Сански Мост о прегледу лешева Грбић Хусеина и Велић Рефика у Старом Мајдану од 23.12.1992. године¹⁷.

¹³ стр. 128/58 списка Ки.В. 5/08

¹⁴ стр. 129/58 списка истраге

¹⁵ стр. 23-25/10 овог списка

¹⁶ стр. 130/58 списка истраге

¹⁷ стр. 131/58 списка истраге

На основу одбране окривљеног Малића коју износи током целог поступка (и пред истражним судијом Војног суда у Бања Луци и касније током поступка истраге у овом предмету па и на овом главном претресу) са сигурношћу је утврђено да је овде оптужени тог дана био у кафани «Фортуна», да је конзумирао алкохолна пића, да је у кафани комуницирао са овде оштећенима Грбићем и Велићем утолико што су они од њега тражили да им помогне код неког његовог рођака који Муслимане аутобусом пребацује у Хрватску да и њих превезе те да је он то одбио као и да их је касније обојицу лишио живота у дворишту иза кафане. Дакле ове чињенице и околности оптужени признаје.

Међутим, приликом тог првог саслушања код истражног судије Војног суда у Бања Луци а три дана након критичног догађаја и у присуству свог тадашњег браниоца, оптужени Малић је објаснио да је то тражење оштећених он одбио јер се сетио неке приче од раније како је чуо да је ошт. Грбић лизао нож и претио да ће се осветити Србима због онога што су урадили у Санском Мосту, да су му рекли и да ће се по преласку у Хрватску прикључити свом народу у борби па их он отерао у «...материну» а и овај један њега па га он (оптужени) позвао да изађу напоље, да су отишли у двориште иза кафане и он потегла пиштољ ТТ кал. 7,62 мм, наредио му да стане уза зид и потом, говорећи му да је то за «покојног стрица» испалио му један метак у пределу груди, потом се вратио назад у кафану и позвао другог Муслимана говорећи му да изађе напоље јер га «зове колега» па потом, наредивши му да стане крај колеге, из истог пиштоља му испалио један метак у главу, из цеви пиштоља избацио метак и пиштољ одложио у футролу за појасом те се вратио у кафану и из ње извео још једног Муслимана али га је отерао кући да му се што ружно не би десило.

Из ове одбране оптуженог а коју је изнео пред Војним судом у Бања Луци да се закључити:

а) да је из кафане прво извео једно лице које је лишио живота тако што му је испалио један метак у пределу груди,

б) да се потом вратио у кафану па извео друго лице које је лишио живота тако што му је испалио један метак у пределу главе,

ц) да је из кафане извео и треће лице које није лишио живота него га отерао кући.

Из исказа сведока **Мршић Момира** (који је саслушан у предмету Ки. 385/92 дана 2.11.1993. године пред истражним судијом Војног суда у Бања Луци¹⁸ а који записник је суд прочитао на главном претресу 3.12.2009. године) произилази да је у критично време Мршић био власник кафане

---

¹⁸ стр. 136-137/58 списка истраге

«Фортуна» у Старом Мајдану, те да је 21.12.1992. године све време био у кафани, да је тог дана у ову кафану дошао и окривљени Малић Ненад, а да су код шанка били оштећени Грбић Хусеин и Велић Рефик са још двојицом лица муслиманске народности и да му је (овом сведоку) негде око 20,00 часова Малић рекао: «Ја ћу њега...» показујући на ту групу Муслимана а затим после неког времена, а након повратка споља рекао му: «Ја сам њега...» показујући руком као да је заклао. Он даље наводи да недуго потом оптужени Малић одлази и изводи и Велић Рефика те се након неколико минута врати да га зовне да нешто види где он, по изласку напоље, види Грбића и Велића на земљи, један је још крклао. Истиче и да су се затим Дошеновић и Малић свађали око ножа којим је Дошеновић посекао Малића по руци што у свом исказу потврђује и сведок **Дошеновић Горан**¹⁹ наводећи да је, пошто је видео да је Малић пијан, покушао да му одузме нож из руке којом приликом га је посекао. Сведок **Велић Хузеир**²⁰, отац ошт. Велић Рефика истиче да су му након овог догађаја Пашалић Аменар и Чордић Есад испричали да је његовог сина Рефика опт. Малић ухватио руком око врата, зграбио га, одвукао из кафића и убио а сведок **Сархатлић Адем**²¹ објашњава да није био присутан критичном приликом али да му је извесни Чордић Есад причао како је био са оштећенима када је оптужени најпре из кафане извео «Кеина» (Грбић Хусеина) а након неког времена је дошао по Велића па и њега извео а када су они видели да се не враћају разбежали су се. О дешавањима те вечери сведоку Сархатлићу је причао и Хаџалић Џемал а сведоку **Сархатлић Шефику**²² и извесни (сада покојни) Пашалић Аменар који је из ВЦ-а кафане видео шта се десило у дворишту.

Сведок **Ступар Мирко**, који је саслушан у поступку истраге дана 22.06.2009. године²³, а који записник је прочитан на главном претресу дана 27.10.2009. године, исказује да је те исте вечери или сутрадан чуо да је дошло до убиства двојице Муслимана у кафани у Старом Мајдану у коме је учествовао Малић те да су убијена двојица Муслимана које је он познавао истичући да се један од њих (Велић) понашао провокативно и да је било коментара да је то морало да се догоди пре или касније. Сведок **Плавшић Милорад**, саслушан у поступку истраге дана 2.07.2009. године,²⁴ који записник је такође прочитан на главном претресу дана 27.10.2009. године, тврди да је у то време био распоређен у резервни састав полиције те да је у току дана више пута долазио и одлазио из кафане, јер је био на дужности, а да у тренутку самог убиства у истој није био те да је дошао тек након овог

¹⁹ транскрипт од 19.11.2009.год.

²⁰ транскрипти од 3.12.2009.год. – стр.3

²¹ транскрипти од 3.12.2009.год. – стр.20

²² транскрипти од 3.12.2009.год. – стр.31

²³ стр. 89-91/45 списа истраге

²⁴ стр. 95-97/47 списа истраге

догађаја којом приликом је видео гужву и мртва тела иза кафића којима није прилазио те да се причало да је Малић убио те људе.

Исказима ових сведока суд је поклонио веру налазећи да су међусобно на битне околности сагласни, логични и убедљиви а и у складу и са одбраном оптуженог Малића коју је изнео пред истражним судијом Војног суда у Бања Луци а дана 24.12.1992.год. али и са констатацијама из записника о увиђају и прегледу лешеве (а о чему ће још бити говора).

Сведок **Захић Бећир** приликом саслушања пред Кантоналним судом у Бихаћу у предмету посл. бр. Ки 11/98²⁵ а који записник је суд прочитао на главном претресу дана 3.12.2009. године у смислу одредбе чл. 337 ст.1 тач.1 ЗКП (будући да је овај сведок у међувремену преминуо)²⁶, истиче како му је ошт. Хаџалић испричао да су у кафићу били Грбић и Велић који су након тога убијени као и да је он видео човека који извео прво једног иза кафића након чега се чуо пуцањ а затим и другог те се поново чуо пуцањ али не рекавши ко је изводио. Суд није поклонио веру овом делу исказа сведока јер је он у потпуности у супротности са исказом сведока **Хаџалић Цемала** који децидно тврди да он није знао нити том приликом видео ко су убијена лица нити је том приликом уопште био у кафани већ да је накнадно доведен из своје куће иза кафане где су већ лежала тела убијених као и да је тек након изласка у Хрватску сазнао да су том приликом страдали Грбић и Велић²⁷. Стога је суд на становишту да не треба прихватити овај део исказа сведока Захића јер је евидентно да је код њега дошло до забуне када, где и од кога је шта чуо а извесно услед накнадних прича што са Хаџалићем што са неким другим лицима о детаљима око овог догађаја.

Ради утврђивања чињеница у вези начина на који су оштећени лишени живота као и какве повреде су том приликом задобили, суд је извео више доказа. Тако сведок **Прошић др. Љиљана**²⁸, специјалиста медицине рада и лекар Дома здравља у Санском Мосту, тврди да је те ноћи, у склопу увиђаја извршила спољашњи преглед лешева двојице младића убијених два сата пре тога али наводи да се не сећа како су лешеве били постављени нити изгледа рана које су задобили те да је том приликом све евидентирала у записнику који је том приликом сачинила као и да она не прави разлику између револвера и пиштоља. Сведок **Ђуран Недељко**²⁹ објашњава да су га припадници војне полиције те вечери ангажовали да помогне овој докторки при вршењу прегледа, те је видео двојицу мртвих мушкараца чији су лешеве

²⁵ стр. 150-152/58 списка истраге

²⁶ извод из МК умрлих – стр. 140-141/69 овог списка

²⁷ транскрипт од 18.11.2009. године

²⁸ транскрипти од 26.10.2009. године

²⁹ транскрипти од 26.10.2009. године

лежали на око 2 метра удаљености један од другог, окренути контра један од другог, односно у положају да је једном глава била где су другом биле ноге. Овај сведок је у поступку истраге тврдио да се код једног леша видела рана од метка у пределу чела док је други имао две ране, једну у пределу груди а другу у пределу врата, обе од револвера док на главном претресу тврди да је «једноме је метак, то је био који је лежао десно, метак један је ударио у чело, један у груди. Други је у предјелу главе и предјелу грла»³⁰ из чега би се дало закључити да се овде ради о четири ране, по две на сваком лешу те на предочавање председника већа на разлике у казивањима у истражном поступку и на главном претресу овај сведок објашњава да његова казивања, у поступку истраге, нису унета онако како је рекао. Даље наводи да је он вршио мерење тих лешева те да ниједно од та два лица није познавао од раније као и да су она, након окончаног увиђаја, прекривена ћебадима а сутрадан предата породицама. Чињеница је да овај сведок у неколико наврата показује несигурност у погледу броја рана те у једном тренутку, а након предочавања записника о прегледу лешева који је потписала лекарка те вечери, те записника о увиђају дежурног истражног судије где се јасно говори о три а не четири ране, чак и исказује: «Добро, ајд нека буду три»³¹. Стога је казивање овог сведока суд прихватио у делу који не противречи осталим изведеним доказима а то је да сведок код оштећених запажа свакако три ране а не четири док га у осталом делу цени непоузданим будући да и сам сведок наводи како се свих детаља након оволико времена и не сећа. Ценећи исказ сведока Прошић др. Љиљане суд налази да је исти на неке битне околности (изгледа рана и посебно ране коју описује као убодну) потпуно неупотребљив (будући да и сама сведокиња наводи да се не сећа детаља) те је у овом делу прихватио записничке констатације сачињене од стране овог сведока у писмену које је насловљено као Записник а од Дома здравља у Санском Мосту јер је извесно да је тај записник сачињен непосредно након критичног догађаја и стога, за разлику од свеочења након скоро 17 година, представља валидно и релевантно сведочанство о непосредним запажањима некога ко је и сведок али и лице које располаже неопходним знањима те тако запажа и релевантне околности.

Стога се суд, утврђујући горе наведене чињенице, поуздао у прочитану писмену документацију и то **Записник о увиђају** Основног суда у Санском Мосту посл. бр. КР-19/93 од 18.01.1993. године³² те наведени **Записник Дома здравља** Сански Мост о прегледу лешева Грбић Хусеина и Велић Рефика у Старом Мајдану од 23.12.1992. године³³, из којих недвосмислено произилази да је истражни судија Основног суда у Санском

---

³⁰ исто – стр.23

³¹ исто – стр.25

³² стр. 128/58 списка истраге

³³ стр. 131/58 списка истраге

Мосту изашао на лице места непосредно након овог кривично-правног догађаја те је констатовао да су: живота лишени Велић Рефик и Грбић Хусеин, да су њихови лешеве пронађени у Старом Мајдану иза кафића «Фортуна», које убиство је, по казивању присутних, извршио Малић Ненад, у ком записнику је детаљно описан изглед покојних те врсте повреда које су задобили а које је утврдио лекар која је вршила преглед лешева и исте констатовала у записнику на основу кога је утврђено да је Грбић Хусеин задобио убодну рану са десне стране врата приликом чега је дошло до оштећења вратне артерије, те рану од револвера у пределу петог ребра десно којом приликом је пуцано из непосредне близине јер се око улаза налази барутни прстен те да других повреда нема а да је Велић Рефик задобио повреду од револверског хица где се улазна рана налази у пределу десне слепоочнице а излазна у пределу потиљка те да других повреда нема.

Из исказа **вештака Станковић др. Зорана**, специјалисте за судску медицину који је по сопственом казивању налаз и мишљење³⁴ дао на основу два документа и то горе поменутог записника о увиђају Основног суда у Санском Мосту од 18.01. и записника о спољашњем прегледу леша Дома здравља у Санском Мосту од 23.12.1992 године суд је утврдио да су тела Грбић Хусеина и Велић Рефика прегледана дана 21.12.1992. године те да је утврђено да су на телу ошт. Грбић Хусеина видљиве 2 ране и то једна устрелна рана у пределу V ребра десне половине грудног коша која представља устрелину, нанета је дејством пројектила из ручног ватреног оружја, највероватније из близине, чији улазни отвор се налази у пределу петог ребра десне половине грудног коша, а дно ране се у виду канала наставља кроз кожу, поткожно ткиво и мишиће, пут грудне дупље и представља тешку телесну повреду опасну за живот, због крварења из раскиданих крвних судова меких ткива и расцепа органа грудне дупље дуж канала стрелне ране. Због оскудног описа локализације, изгледа и величине повреде, није могуће са сигурношћу одредити тачно место улазног отвора устрелине на десној половини грудног коша, реконструисати правац пружања канала стрелне ране и описати међусобни положај између жртве и нападача. Закључак је да се највероватније ради о рани из посредне тј. релативне близине. Он је утврдио да је друга рана убодна рана троугластог облика на десној страни врата где се налази улазни отвор ране, чије се дно налази у десној главној артерији где се канал ране највероватније завршава. Ова рана је могла да настане убодом ножем, камом или сличним маханичким оружјем и у време наношења представља тешку телесну повреду опасну за живот због крварења из крвних судова десне стране врата. Због оскудног описа локализације, изгледа и величине повреде, није могуће са сигурношћу одредити место улазног отвора убодине, реконструисати правац пружања

---

³⁴ стр. 117-120/56 списка истраге

канала и описати међусобни положај између жртве и нападача. Стога је закључак да све описане повреде, у време наношења, у свом скупном дејству, представљају тешку телесну повреду опасну за живот као и да је смрт Грбић Хусеина насилна те да је наступила услед искрварења из раскиданих меких ткива и расцепа органа грудне дупље дуж канала устрелине и из крвних судова меких ткива и десне главне артерије дуж канала убодне ране а ради се о узрочно последичној вези са повредама регистрованим на телу. Надаље, на телу ошт. Велић Рефика евидентирани су следеће повреде: прострелна рана у пределу главе која повреда представља прострелину, нанета је дејством пројектила испаљеног из ручног ватреног оружја, највероватније из даљине, чији се улазни отвор налази у пределу леве или десне слепоочнице, а дно ране се у виду канала наставља кроз ткиво поглавине, слепоочнију кост, мождане овојнице, мождано ткиво, потиљачну кост и ткиво поглавине у потиљачном пределу главе, где се налази излазна рана, у време наношења представљала је безусловно смртоносну повреду, због разорења и оштећења можданих структура дуж канала прострелне ране. Вештак др.Станковић овде чак наводи и да због разлике у опису улазне ране која се по записнику са увиђаја налази у левом а по записнику ДЗ Сански Мост у десном слепоочном делу, те оскудног описа локализације, изгледа и величине повреде, није могуће са сигурношћу реконструисати правац пружања канала прострелине и описати међусобни положај између жртве и нападача а да је коначни закључак да је у конкретном случају описана устрелина настала дејством пројектила испаљеним из ручног ватреног оружја, највероватније из даљине, с обзиром да у простору и око улазне ране у слепоочном делу нису регистровани описани трагови барутне експлозије те да је смрт Велић Рефика је насилна и наступила је услед разорења и нагњечења можданих структура у лобањској дупљи, дуж канала прострелне ране, са следственим оштећењем за живот важних можданих центара, и у директној је узрочно последичној вези са повредама регистрованим на телу. Овај вештак на главном претресу истиче да је могуће, зависно од положаја тела и близине цеви ручног ватреног оружја из ког је извршено испаљење пројектила да и та рана на врату буде изгледа троугла, а да докторка погрешно процени и да наведе да се ради о убодној рани. Он даље наводи да се ради о делу тела које има прегиб те је могуће да у једном таквом положају ова рана добије и неки, условно речено, троугласти облик, онако како га је видела докторка.

Суд је налаз и мишљење те исказ овог вештака у потпуности прихватио оценивши га непристрасним и убедљивим, датим у свему сагласно правилима струке налазећи да на утврђене чињенице нема значаја тврдња вештака да је могуће да је рана коју је лекарка која је вршила преглед лешева квалификовала као убодну уствари настала услед дејства ватреног оружја а из разлога што се ова тврдња заснива само на претпоставкама, а

што и сам вештак у свом исказу истиче, те тако и није поткрепљена било којим другим раније анализираним материјалним доказима.

Овде је неопходно рећи да из цитираног записника о увиђају судије Основног суда у Санском Мосту произилази да је «лице места фотографисано» али овом суду та фотодокументација није достављена (будући да из дописа Кантоналног суда у Бихаћу од 6.04.2009.год. произилази да тај суд са фотодокументацијом не располаже)³⁵ те се тако не могу проверити на тај начин ни записничке констатације ни исказ сведока др. Љиљане Прошић.

У складу са изнетим, суд у овом делу одбрану оптуженог прихвата само у делу где признаје да је у оштећене испалио по један метак из пиштоља кал.7,62 мм. Признање у овом делу је потврђено горе наведеним доказима а посебно записником о увиђају где се констатује и да се поред лешева на тлу нађу 2 (а не 3 или више) чауре пиштољске муниције кал.7,62 мм. Међутим, из изведених доказа са сигурношћу је утврђено и да је оптужени оштећеном Грбић Хусеину нанео и једну убодну рану у пределу врата а са каквим оштрим предметом (ножем, бодежом и сл.). Наиме, и ово произилази из увиђајне документације сачињене непосредно након догађаја од стране овлашћених и стручних лица која су извршила преглед лешева и лица места и о томе сачинила одговарајуће прописане документе. Тако, увиђај на лицу места врши истражни судија надлежног суда (у Санском Мосту) а преглед лешева по налогу и у присуству тог судије врши стручна особа – лекар (у личности др. Љиљане Прошић). Из наведене документације јасно произилази да се на телу оштећеног Грбић Хусеина евидентирају две ране и то једна убодна («у пределу десне стране врата, трокутастог облика, преко чега је дошло до оштећена артерије каротис» и друга устрелна «од револвера, десно у пределу петог ребра, пуцано из непосредне близине јер се око улаза налази барутни прстен») – записник о увиђају Основног суда у Санском Мосту посл. бр. Кри.19/93 од 18.01.1993.год. Сличне констатације се налазе и у Записнику Дома здравља у Санском Мосту од 21.12.1992.год. где лекар те установе констатује да је тог дана у 21,15 сати «прегледала лешеве Грбић Хусеина и Велић Рефика» те да су код Грбић Хусеина од повреда «видљиве су следеће: Убодна рана са десне стране врата приликом чега је дошло до оштећена артерије каротис, друга рана од револвера налази се у пределу петог ребра десно. Пуцано је из непосредне близине, јер се око улаза налази барутни прстен». Дакле, из наведене документације је извесно да у битном и поступајући судија и поступајући лекар јасно уочавају и потпуно разликују две ране, убодну и устрелну. Разлика је једино у томе што се у записнику о увиђају убодна рана описује детаљније (као убодна

---

³⁵ стр.77/39 списка истраге

«трокутастог облика») што је и разумљиво јер је за судију та чињеница значајнија (због откривања повредног оруђа или оружја и везе са починиоцем) него за лекара. Имајући у виду описане констатације од стране стручних особа за суд није било никакве сумње да је оштећеном Грбићу нанета и убодна и устрелна рана а не евентуално две устрелне. У прилог овом закључку суда иду и тврдње сведока Мршић Момира који наводи да му је оптужени Малић пре почињена дела рекао «Ја ћу њега...» показујући на оштећене те након сат времена враћајући се из вана говори «Ја сам њега...» и показује руком као да га је заклао» а потом одлази до Велић Рефика те и њега изводи ван кафане - записник од 2.11.1993.год. у предмету Ки.385/92 Војног суда у Бања Луци. Тако, прихватајући ове доказе као потпуно међусобно сагласне, суд у овом делу (да оштећеног Грбића није повредио и ножем или каквим другим оштрим предметом) не прихвата и одбацује налазећи да је исконструисана у циљу умањења и значаја дела и околности под којима је извршено. Овде је неопходно рећи да је остало неутврђено које је то повредно оружје (нож или које друго) критичном приликом користио опт. Малић. Поузданих доказа у том смислу нема те остаје нејасно да ли је тада имао са собом нож (што у датим ратним околностима не би било ништа чудно) или је пак користио нож или шта слично кога од присутних (на шта би могла указати чињеница несумњива чињеница да се те вечери оптужени повредио ножем Дошеновић Горана).

Из свега изнетог за суд није било сумње да је оптужени ошт. Грбићу нанео и убодну рану у пределу врата али остаје неутврђено да ли је то било ножем и откуда му то повредно средство.

Као што је већ речено, оптужени у својој одбрани изнетој у поступку истраге и на главном претресу износи како је критичном приликом уствари био нападнут најпре од једног оштећеног који га је извео из кафане и одвео у двориште иза те га ту напао утолико што је у руци имао пиштољ или нож а он уплашен потегао свој пиштољ и у њега испалио два метка, оштећени тада нешто испустио из руку а у том тренутку из кафане дошао други оштећени и такође га напао утолико што се кретао према њему са подигнутим рукама те он у тој ситуацији и у њега испалио из истог пиштоља један метак а потом се вратио у кафану. Овом приликом негира било какав разговор или сукоб са којим трећим оштећеним а за ошт.Хацалића износи и да га не познаје.

Из ове одбране оптуженог Малића би се дало закључити:

- а)** да никога из кафане није изводио него супротно,
- б)** да никога није напао него је био нападнут,
- ц)** да се, након што је лишио живота једног, није враћао у кафану него је и тај други оштећени за њима изашао из кафане,
- д)** да нема никакве треће оштећене особе,

Међутим, из изведених доказа, јасно произилази неприхватљивост ове и овакве одбране. Наиме, оптужени је у својој одбрани у време када се догађаја свакако боље сећао, тј. три дана касније а пред истражним судијом Војног суда у Бањалуци износи да је он извео једног оштећеног, вратио се у кафану, он извео другог оштећеног а оба лишио живота «за покојног стрица» а не због тога што је био нападнут па се поставља питање: ако је заиста био нападнут како то сада износи зашто то није рекао већ тада? Објашњење типа како је то уствари судија тако формулисао јер он то није изјавио за овај суд је потпуно неприхватљиво.

Но на неодрживост одбране оптуженог указују не само горе објашњени докази типа записника надлежних органа него и казивање сведока Мршића који износи не само што је оптужени претходно претио неком од оштећених у смислу «ја ћу њега....» него и:

- а) да је ушао споља у кафану и Мршићу рекао «Ја сам њега....» показујући руком као да је некога заклао, те
- б) потом из кафане извео ошт. Велића.

Из овог се да закључити да је окривљени ван кафане некога убио уз употребу ножа (или ког другог оштрог предмета) и да то свакако није ошт. Велић те да се по Велића вратио у кафану (а не да је овај сам изашао док је он напољу са ошт. Грбићем). Ако то не би било тако остаје нејасно како Мршић уопште зна да је неко од оштећених убоден ножем ако стварно није (него је само реч о употреби пиштоља) и како то да то није у вези ошт. Велића (а заиста није него је код ошт. Грбића констатовано постојање «убодне ране трокутастог облика у пределу врата»). Неприхваљиво је оволико коинциденција и једино објашњење је свакако само да је сведоку Мршићу то сам окривљени рекао. Разумљиво је и због чега оптужени све време негира употребу ножа и о томе ће (у склопу оцене и (не)прихватљивости тезе о нужној одбрани још бити говора).

И из казивања сведока Сархатлић Адема и Шефика, мада из друге руке, произилази да је оптужени прво извео Грбића те се након неког времена вратио по Велића те и њега извео а остали се разбежали (па и присутни Грбић Фарук који је имао наочаре а у вези кога сведок Мршић казује како му је оптужени рекао да му је побегао «један цвикераш»). Нажалост, из исказа ових сведока се да закључити и да је непосредни очевидац дешавања у кафани и дворишту извесни Пашалић Аменар (кога у својој одбрани као присутног у кафани означава и оптужени) у међувремену погинуо.

Овде је неопходно рећи и да је сведок - оштећени Велић Хузеир изнео како је његов син, оштећени Рефик, критичног дана са собом имао извесну

(знатну) количину девизног новца (при саслушању у поступку истраге пред Кантоналним судом у Бихаћу а дана 6.07.1998.год. да је реч о око 600 до 1.000 ДЕМ а на овом главном претресу да је то око 3.000 ДЕМ) те да новац сутрадан након што су преузели тело нису пронашли. Међутим, ниједан доказ изведен у поступку није указао на то да је оптужени евентуално какав новац од оштећених одузео и присвојио.

О психичком стању те стању душевног здравља оптуженог у критично време као и на основу чега је суд дошао до закључка да му је урачунљивост била битно смањена такође ће бити говора нешто касније у разлозима ове одлуке.

Након лишења живота ошт. Грбић Хусеина и Велић Рефика окр. Малић је са својим саборцем Милом Инђићем отишао до куће ошт. Хаџалић Цемала, која се налазила преко пута кафића, позвао га да изађе из куће, па када је овај изашао, ухватио га је за прса и насилно одвео на место у дворишту кафића где леже тела убијених Грбића и Велића. Њихова тела су лежала на начин да су својим положајем формирала латинично слово «L» и тражио је од њега да ту легне тако да се са телима оштећених формира латинично слово «U», што је ошт. Хаџалић одбио након чега га је окр. Малић, држећи га и даље једном руком за прса, покушао да обори на земљу док га је другом руком ударао у пределу главе и истом руком његову главу ударао о зид кафане, услед чега је оштећени задобио телесне повреде у пределу главе, те потом том руком почео да откопчава своју кожно бунду, да би из појаса извадио пиштољ а у намери да га лиши живота, али је оштећени Хаџалић успео да се отргне и побегне са лица места.

Чињенице у овом делу суд је утврдио из исказа сведока оштећеног **Хаџалић Цемала**, чији је исказ у потпуности прихватио као логичан и убедљив, а који је у овом поступку саслушан путем видео конференцијске везе из Краљевине Шведске и који исказује да га је 21.12.1992. године, (који датум памти по датуму свог повратку из ЈНА) испред улазних врата његове куће, која се налази преко пута кафића «Фортуна» а на око 5-6 метара од истога, позвао Малић Ненад у друштву Мила Инђића да изађе да му нешто каже након чега га је одвео иза кафића где су лежала два тела постављена у латинично слово «L», те је тражио од њега и на силу покушао да га обори на земљу да би га поставио у положај у ком би заједно с овим телима његово тело направило латинично слово «U». Даље исказује да га је, пошто се он опирао, оптужени држао једном руком а другом ударао у главу шаком те му главом ударао о зид кафане као и да се, пошто је Малић покушавао да дође до пиштоља за појасом, а који пиштољ се видео испод појаса закопчане јакне, он с њим борио, притом дозивајући Инђић Мила, пријатеља из

детињства, који је стајао у близини и ово гледао, да му помогне, те је он у тој борби успео да удари Малића лактом и побегне према центру места³⁶.

Наиме, како је већ наведено опт. Малић у својој одбрани датој на главном претресу и у поступку истраге негирао и само присуство и постојање тог «трећег лица» те је суд предње чињенице утврдио и из исказа сведока **Мршић Момира**³⁷ који тврди да му је сам Малић рекао да му је «један са цвикерима побегао» те сведока **Плавшић Милорада**³⁸, који тврди да се причало да је Малић том приликом напао и неко треће лице које му је побегло а које тврдње су у сагласности са исказима сведока **Сархатлић Адема**³⁹ и **Сархатлић Шефика**⁴⁰, који наводе да им је о овоме причао управо Хаџалић након што је побегао. И ошт. **Хаџалић Џемал** наводи да је у кући Сархатлић Хамдија те вечери причао о томе шта му се догодило али негира да је тада знао ко су двојица убијених него да је то сазнао тек касније у Хрватској од неких избеглица из Санског Моста. Суд је прихватио казивање сведока Сархатлић Адема и Шефика у смислу да им је ошт. Хаџалић причао о томе да су двојица људ страдали а он се спасио али не и то да им је рекао ко је страдао јер извесно то тада није ни знао те је могуће и животно разумљиво да се ова двојица сведока чија сазнања су само «из друге руке» након скоро 17 година од догађаја у ствари и не знају да ли су од кога и када чули ко су страдали.

И сведок **Захић Бећир**⁴¹ тврди да је 21.12.1992. године након што је чуо да је у кафићу «Фортуна» претучен Хаџалић Џемал отишао до Хаџалићеве куће где му је овај испричао да га је Малић Ненад терао да иде из кафића те га ударао у пределу лица али је исказ овог сведока, као што је то већ речено, суд оценио неприхватљивим јер је у овом делу (да је од Хаџалића чуо како га је Малић истерао из кафане) супротан казивању самог Хаџалића који то негира и описује управо супротно (да у кафани није био него је код кафане на силу доведен и тучен) а сведок Захић извесно не зна шта је све од кога чуо јер неспорно није био непосредни очевидац предметног догађаја.

Неопходно је рећи да је суд у овом делу ценио и исказ сведока **Инђић Мила**⁴² који тврди да је у новембру или децембру '92 године био у кафићу са друштвом када су негде у ноћ чули од Хаџалић Фехима да су тамо настрадали неки момци те да нису знали ни ко је, ни шта је, него се касније

³⁶ транскрипти од 18.11.2009. год.

³⁷ стр. 136-137/58 списка истраге

³⁸ стр. 95-97/47 списка истраге

³⁹ транскрипти од 3.12.2009. год. - стр.22-23

⁴⁰ транскрипти од 3.12.2009. год. - стр.33

⁴¹ стр. 150-152/58 списка истраге

⁴² транскрипти од 26.10.2009. године

сазнало да је то починио Ненад Малић, а након чега су се они разишли. Истиче да се не сећа да је то вече видео Хаџалића те да је измишљотина Хаџалићева изјава да је он то вече са Малићем отишао до Хаџалићеве куће те га звали да изађе и довели га до кафане. Казује да је био припадник 6-те Санске бригаде и да је током рата дужио аутоматску пушку која му је то вече била код куће.

Суд није поклонио веру исказу овог сведока налазећи да је његов исказ у овом делу неубедљив, неприхватљив и нелогичан и да се сведок трудио да својим исказом сведе на минимум или пак на другачији начин опише своје присуство и учешће у критичном догађају, који се одиграо извесно током његовог боравка у кафани а ово из разлога страха од евентуално своје кривично правне одговорности, обзиром да је управо он отишао са опт. Малићем пред кућу оштећеног и био присутан док је оптужени ударао ошт. Хаџалића те није помогао оштећеном у овој ситуацији.

Нема се разлога не поверовати сведоцима (чије исказе је суд прихватио) и оштећеном Хаџалићу, јер налази да су исти у потпуности искрени и међусобно непротивречни на битне околности а нарочито имајући у виду чињеницу да оштећени Хаџалић до детаља описује начин поступања оптуженог према њему а из његовог исказа те и из одбране самог оптуженог (додуше он тврди да овог оштећеног не познаје) би се дало закључити да нису били ни у каквом сукобу нити у завади те остаје сасвим нејасно зашто би Хаџалић Малића лажно теретио а суду није пружен било какав доказ за супротно закључивање. Супротно, суд је стекао утисак да оштећени Хаџалић искрено износи све што му је познато не желећи не само да оптуженог лажно терети него исказује и да није заинтересован ни за кривични прогон нити за накнаду штете па је са свих горе изнетих разлога одбацио и одбрану опт. Малића у овом делу. И још нешто. Иако на претресу негира присуство неке треће особе у било ком смислу па и да јој је на било који начин помогао, опт. Малић у цитираној одбрани пред истражним судијом Војног суда од 24.12.1992.год. говори о том «трећем лицу» у смислу да је он том неком рекао да иде из кафане да му неко не би нешто нажао учинио, те стога, иако он тада казује да га је спасао а не тукао, ипак га помиње.

Суд није прихватио ни тезу одбране да је оптуженом све ово намештено, да је записник о саслушању овог оптуженог сачињен супротно његовом казивању, да је он саслушаван 20 дана након хапшења а не 24.12.1992. године како стоји у том записнику, да не зна због чега неки сведоче против њега, па овакву одбрану није прихватио налазећи да је неоснована, измишљена, да оптужени себе приказује као недужну жртву завере како би избегао кривичну одговорност а нарочито имајући у виду

чињеницу да је у том записнику наведено да је оптужени приликом лишења живота првог оштећеног изјавио да је то за његовог покојног стрица па се поставља питање како је истражни судија, који је наводно сачинио записник по свом нахођењу, знао да је оптуженом стриц погинуо у ратним операцијама. И даље: У ситуацији када, неспорно, територију општине Сански Мост држе и власт остварују српске снаге, када припадницима муслиманског народа треба одобрење да се са те територије иселе, те оштећени «моле» оптуженог као припадника те власти да им помогне, ако би се прихватила одбрана оптуженог, остаје необјашњива његова тврдња да је њега ошт. Грбић извео из локала а нарочито имајући у виду чињеницу да сам оптужени у својој одбрани наводи и да нису могли Муслимани у то време да сами дођу у кафану уколико их Срби нису довели те је стога заиста за неверовати да су ти исти Муслимани, који не смеју ту ни да се појаве, смели да изведу и да малтретирају неког од Срба.

Када се на горе описан начин, казивања сведока доведу у међусобну везу, суду се као несумњив намеће закључак да оптужени Малић не само што изводи и лишава живота Велића и Грбића него је покушао и да лиши живота оштећеног Хаџалића али му је «само» нанео телесне повреде ударајући га у пределу главе и главом о зид. Саслушани сведоци се неспорно познају са опт. Малићем, суграђани су из времена пре оружаног сукоба и суштински то познанство Малић не доводи у сумњу (осим што негира познанство са ошт. Хаџалићем који је доследан у својим тврдњама да га познаје а о чему је већ раније било речи). Неспорно, Малић је критичном приликом био у кафићу «Фортуна», а спорно је да ли је извео из истог ове оштећене и лишио их живота својом вољом или су они њега и напали те да ли је тукао или не оштећеног Хаџалића. Имајући у виду напред изнете тврдње и казивања сведока те да ниједан од њих према Малићу нема никаквог разлога (нити су суду понуђени докази у том смислу) да овог оптуженог лажно терети, за овај суд је било несумњиво учешће опт. Малића у предметним дешавањима на начин изнет у чињеничном стању ове одлуке. Из ових разлога, суд одбрану оптуженог цени као неискрену и исконструисану у циљу избегавања кривичне одговорности, супротну изведеним доказима и због свега тога неприхватљивом те је исту одбацио и несумњиво утврдио да је опт. Малић Ненад, на утврђен начин лишио живота ошт. Велић Рефика и ошт. Грбић Хусеина, покушао лишити живота и нанео телесне повреде ошт. Хаџалић Џемалу.

Како је изнето у чињеничном стању ове пресуде (стр.10-11 разлога), суд је утврдио да је опт.Малић критичном приликом поступао у стању битно смањене урачунљивости.

Наиме, пре свега сам окривљени у својој одбрани наводи да је тог дана попио велику количину алкохолних пића а и његова супруга, сведок **Фина Малић**, исказује да је критичне вечери њеног супруга власник кафане Мршић довезао кући потпуно пијаног, након чега је одмах легао да спава као и да је њен супруг у то време прекомерно пио⁴³ а сведок **Мршић Момир**⁴⁴ тврди да је оптужени Малић у његову кафану дошао послеподневним сатима у припитом стању где је наставио да пије те сведок оштећени **Хаџалић Цемал**⁴⁵ такође истиче да је оптужени те вечери био у пијаном стању а што је он закључио јер исти није био стабилан при ходу док сведок **Дошеновић Горан**⁴⁶ тврди да је се осећао на алкохол.

Из исказа вештака **Ђорђа Алемпијевића**, специјалисте судске медицине би се дало закључити да како нема неспорно утврђене алкоholeмије лабораторијском анализом, могућа је само евентуална процена, на основу казивања сведока и окривљеног, што је прилично непоуздано само по себи, коју процену додатно чини непоузданијом чињеница да је према исказу окривљеног он конзумирао алкохол у релативно дужем временском периоду те да такав начин уношења алкохола доводи до тога да алкоholeмија стално расте уношењем нових количина алкохола али и да се она истовремено и смањује због процеса елиминације који почиње упоредо са уношењем алкохола у организам тако да би та крива, просто посматрана у времену, имала неки зупчасти ток, тако да је тешко рећи, чак и у ситуацијама кад је егзактно измерена алкоholeмија, колико би то било *tempore criminis* дакле, што је други ограничавајући фактор а који би се могао применити и на овај конкретни случај. Прерачунавање максималне теоријске алкоholeмије, под претпоставком да се сав алкохол који је унет у организам ресорбовао, што би било применљиво да је алкохол унет у релативно кратком временском интервалу, без обзира на његову количину, би у конкретном случају дало резултате који не би били употребљиви и могли би да доведу у заблуду, било у једном или у другом правцу. Дакле, према расположивим подацима, окривљени је у току од 7 до 8 сати уносио алкохол и у тој ситуацији би се управо добио следећи профил алкоholeмије где она расте и пада јер процес елиминације почиње чим се алкохол нађе у организму и траје све док алкохол не нестане из организма, а процес ресорпције је трајао док није унета количина алкохола била ресорбована те стога закључује да ако би се алкоholeмија прерачунавала на основу ових података добиће се релативно висока вредност могуће теоријске алкоholeмије и износила би око 3,3 промила алкохола, али она практично никад није постигнута унутар ових осам сати већ би она била постигнута да

⁴³ транскрипт од 26.10.2009. године

⁴⁴ стр. 136-137/58 списка истраге

⁴⁵ транскрипт од 18.11.2009. године

⁴⁶ транскрипт од 19.11.2009. године

је сва та количина алкохола попијена у релативно кратком времену. Такође је истакао и да код особе која свакодневно уноси алкохол може да буде убрзања елиминације алкохола из организма (те се тако тзв. «бета елиминациони фактор» иначе у вредности од просечних од 0,13-0,15 гр./кг. на сат повећа до чак око 0,3 гр./кг по сату), зато што су ензими јетре индуковани сталним или честим присуством алкохола, те да до убрзања елиминације доводи и узимање неких психоактивних лекова који се такође метаболизују у јетри. Из свега претходно наведено суд је утврдио да се ни на који начин не може са сигурношћу утврдити ниво алкоholeмије у крви оптуженог у време извршења кривичног дела⁴⁷.

Вештак **проф. др. Ратко Ковачевић**, специјалиста форензичке психијатрије⁴⁸, на главном претресу је у потпуности остао при писменом налазу и мишљењу од 2.07.2009. године⁴⁹ и понавља да је обављено психијатријско и психолошко испитивање личности окр. Малић Ненад те да је утврђено да је он особа са једноставном структуром личности, скромних интелектуалних способности које су испод просека и крећу се у граничном нивоу те самим тим он нема примарно развијене психичке функције, интелигенцију, мишљење, емоције. Следећа карактеристика личности јесте почетна психоорганска разградња личности која је настала услед дугогодишње конзумације алкохола те је његово мишљење опширно, не располаже довољним богатством појмова, његова емотивна сфера је врло лабилна, праг толеранције стресова је врло низак, а спремност на импулсивно реаговање је врло изражена. Наводи и да је посебно анализирано душевно стање оптуженог у време извршења дела те је цењено поред саме чињенице да је он био у алкохолисаном стању и квалитет психолошке реакције на алкохол, која два критеријума у потпуности детерминишу понашање алкохолисане особе те је анализом понашања испитаника закључио да се ради о једноставној алкохолној опијености, дакле таква алкохолисаност код које није било патологије, односно психопатологије која би непосредно утицала и апсолутно одређивала његово понашање у критичном моменту те кад се све то стави у контекст понашања окривљеног у време извршења дела, закључио је да је та алкохолисаност заједно са актуелним стањем личности, резултирала једним стањем алкохолисаности када су његове кључне психичке функције биле измењене а у смислу редукованог опажања, редукованог упамћивања и посебно у смислу погрешног закључивања те да му је била измењена свест, сужена те би то стање имало квалитете привремене душевне поремећености а његове способности схватања значаја дела и могућност управљања поступцима у време извршења дела су с тога биле битно смањене.

⁴⁷ танскрипти од 18.11.2009.године – стр.14

⁴⁸ транскрипт од 18.11.2009. године – стр.23

⁴⁹ стр. 101-110/49 списа истраге

Суд је налаз и мишљење те исказ ових вештака у потпуности прихватио оценивши их објективним, детаљним и у потпуности у свему у складу са правилима струке а тим пре што на исто ни странке нису имале примедби.

6. ОСТАЛИ ДОКАЗИ

Казивање сведока, **Дошеновић Горана**⁵⁰ (реч је о другом лицу сведоку у овом поступку а истог имена и презимена) од 2.7.2009.год., суд није посебно ценио. Наиме, овај сведок је саслушан у поступку истраге дана 2.07.2009.године, а који записник је прочитан на главном претресу дана 27.10.2009. године, којом приликом је исказао да он није лице које је било присутнио у кафани «Фортуна» приликом критичног догађаја нити зна ко је Ненад Малић те да постоји још један Горан Дошеновић. Он објашњава да је чуо за убиство у Старом Мајдану као и да су убијени Велић и Кеин али да он те људе није лично познавао. Стога суд, с обзиром да исти нема никаквих непосредних сазнања о овом кривично-правном догађају његово казивање није посебно ценио код утврђивања предњег чињеничног стања.

У контексту горе утврђеног чињеничног стања, суд није посебно ценио ни исказ сведока **Инђић Душана** такође саслушаног у поступку истраге а дана 26.05.2009. године⁵¹, који записник је прочитан на главном претресу дана 27.10.2009. године, који тврди да је од Ступара чуо да је дошло до неке гужве и пуцњаве у кафани у Мајдану у којој је учествовао Малић те да су убијени неки Муслимани које он не познаје као и да је он у то време био на ратишту у Градачцу јер исти тврди да су његова сазнања о предметном случају накнадна и посредна.

Остале изведене доказе који нису посебно потенцирани у разлозима ове одлуке суд је оценио нерелевантним за горе утврђено чињенично стање а на овом месту ће изнети разлоге због којих је одбио поједине доказне предлоге странака.

---

⁵⁰ стр. 98-100/48 списка истраге

⁵¹ стр. 87-88/44 списка истраге

6.1. Одбијени предлози

Имајући у виду напред утврђено чињенично стање и оцену изведених доказа, суд је у току поступка на главном претресу одржаном дана 3.12.2009. године одбио предлог заменика Тужиоца за ратне злочине из оптужнице да се прочита исказ вештака др Мирослава Ракочевића дат на записнику од 3.06.1999. године пред Кантоналним судом у Бихаћу у предмету посл. бр. Ки 11/98⁵² налазећи да је читање овог записника непотребно и сувишно а на ове околности је саслушан вештак судске медицине др Зоран Станковић те је чињенично стање у том смислу потпуно утврђено

7. ДОКАЗИ ПРИБАВЉЕНИ ПУТЕМ МЕЂУНАРОДНЕ ПРАВНЕ ПОМОЋИ

Покретању овог кривичног поступка на основу захтева за спровођење истраге од стране Тужилаштва за ратне злочине против окривљеног Малић Ненада, дана 23.07.2008. године, претходио је захтев Кантоналног суда у Бихаћу за преузимање кривичног поступка до стране правосудних органа Републике Србије против оптуженог Малић Ненада⁵³, који је достављен овом суду заједно са списима тог предмета, а пред којим судом је против овог окривљеног подигнута оптужница⁵⁴ због истог кривичног дела а због тога што је исти недоступан органима гоњења Федерације БиХ.

Међународна правна помоћ је пружена у складу са одредбама Уговора између Србије и Црне Горе и Босне и Херцеговине о правној помоћи у грађанским и кривичним стварима потписаним 24.02.2005. године, а који је ступио на снагу 9.02.2006. године.

7. 1. Саслушање сведока путем видео-конференцијске везе

Као што је већ речено, суд је оштећеног Хаџалић Џемала као сведока саслушао дана 18.11.2009.год. путем видео-конференцијске везе будући да је

---

⁵² стр. 158-161/58 списка истраге

⁵³ стр. 125-126/58 списка истраге

⁵⁴ стр. 162-165/58 списка истраге

сведок изразио жељу да на тај начин буде саслушан а његов долазак у овај суд је је био неизвестан и скопчан са знатним тешкоћама и трошковима. Суду је у том смислу међународна кривично-правна помоћ пружена од стране надлежних органа Краљевине Шведске. Тако је овај вид саслушања сведока извршен у складу са чл. 9 II Додатног протокола уз европску конвенцију о међусобном пружању правне помоћи у кривичним стварима на начин да је сведок оштећени позван преко надлежних органа Краљевине Шведске за дан претреса, истог дана у заказано време остварена видео конференцијска веза са Окружним судом у Норчепингу те је сведок оштећени саслушан након што је судија тог суда Патрик Холгерсон утврдио идентитет сведока и присуствовао његовом саслушању.

7. 2. Коришћење изјава прибављених путем регионалне сарадње

Тужилаштво за ратне злочине је у оптужници тражило да се у поступку прочитају искази сведока дати како на записнику истражног судије Војног суда у Бања Луци посл. бр. Ки. 385/92 тако и пред Кантоналним судом у Бихаћу у предмету Ки. бр. 11/98 који се налазе у спису истраге овог предмета а који су достављени заједно са захтевом Кантоналног суда у Бихаћу за преузимање кривичног поступка и у истом таксативно набројани, не предлажући да се исти позову и непосредно саслушају на главном претресу.

Суд је на главном претресу дана 3.12.2009.год. прочитао записник о саслушању сведока Мршић Момира пред истражним судијом Војног суда у Бања Луци посл. бр. Ки. 385/92 од 2.11.1993. године и записник о саслушању сведока Захић Бећира од 31.05.1998. године пред Кантоналним судом у Бихаћу у предмету посл. бр. Ки 11/98 и то у смислу чл. 337 став 1 тачка 1 ЗКП-а. Наиме, из службене забиљешке од 6.04.2009. године Државне агенције за истраге и заштиту Регионалног уреда у Бања Луци а при Министарству сигурности Босне и Херцеговине, утврђено је да је сведок Мршић Момир тренутно настањен у САД на непознатој адреси (што је потврдио и сведок Дошеновић Горан који је његов рођак и који нема никакву контакт адресу или телефон) а да ни његова мајка не зна његов контакт телефон те да је очигледно исти недоступан правосудним органима док је увидом у извод из МК умрлих за Захић Бећира утврђено даје исти преминуо 5.11.2004. године.

Оцењујући доказну снагу ових записника суд је на становишту да су исти сачињени потпуно у складу са ЗКП-ом, (и од стране надлежног суда и

поступајућег судије са претходним датим поукама сведоцима), те тако у потпуности правно валидни за коришћење у овом поступку.

8. ПРАВНА ОЦЕНА УТВРЂЕНОГ ЧИЊЕНИЧНОГ СТАЊА

8.1. Надлежност суда

Одредбама чл. 3, 9 и 10 Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине прописано је да је Веће за ратне злочине Окружног суда у Београду надлежно за вођење поступка за кривична дела из чл. 2 овог Закона, која су извршена на територији бивше СФРЈ, без обзира на држављанство учиниоца или жртве, а ради се о делима против човечности и међународног права, одређена у глави XXXIV Кривичног законика (која дела су одређена такође у глави XVI КЗ СФРЈ те СРЈ) и тешка кршења међународног хуманитарног права извршена на територији бивше Југославије од 01. јануара 1991. године, која су наведена у Статуту Међународног кривичног суда за бившу Југославију. Сходно томе, заснована је надлежност Већа за ратне злочине Окружног суда у Београду за поступање у овом кривичном поступку.

8.2. Правна квалификација радњи

На основу напред утврђеног чињеничног стања, суд је на несумњив и поуздан начин закључио да се у радњама оптуженог Малић Ненада стичу сва битна обележја бића кривичног дела **ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст.1 КЗ СРЈ.**

Ово кривично дело врши онај ко «кршећи правила међународног права, за време рата, оружаног сукоба или окупације нареди да се према цивилном становништву врше убиства, мучења, нечовечна поступања, биолошки експерименти, доношење великих патњи или повреда телесног интегритета или здравља,... или ко изврши неко од наведених дела». У питању је дакле дело са тзв. «бланкетном» диспозицијом која се одгледа у кршењу «правила међународног права». Извршилац дела може бити припадник војне, политичке или административне организације стране у сукобу као и свако лице које се налази у њеној служби а пасивни субјекат је лице(а) које се има сматрати цивилним становништвом а, упрошћено, радња

извршења се огледа у извршењу које наведене нечовечне радње или у наређењу да се та радња изврши.

Да би се говорило управо о овом а не о неком «обичном» кривичном делу убиства, лаке или тешке телесне повреде и сл. или о неком другом кривичном делу из ове главе КЗ, опредељујуће су две чињенице: **прво**, да је у време (и у месту) извршења дела постојало стање рата или оружаног сукоба те **друго**, да оштећени кривичним делом представља(ју) ову категорију лица које су заштићене «правилима међународног права» (тј. «цивилно становништво»).

8.2.1 Појам рата или оружаног сукоба

Рат је сукоб којим уз примену масовне оружане борбе, држава, народ, класа теже постизању одређених политичких и економских циљева. Битно својство сваког рата је оружана борба. Он је средство политике, чије је суштинско обележје класни сукоб, у њему се средства мирне политичке борбе замењују средствима оружане борбе, при чему политици припада одлучујућа улога у одређивању његових циљева, његовом планирању и усмеравању.

Оружани сукоб - грађански рат је оружана борба антагонистичких друштвених група унутар једне државе, борба грађана, који су били подређени истој државној власти.

Да је у то време на подручју Босне и Херцеговине био у току описани оружани сукоб је несумњиво и неспорно (а како је то и описано у разлозима ове пресуде) те су учесници у сукобу у обавези да поштују одредбе «међународног права» односно одговарајуће Женевске Конвенције и Допунске протоколе. Наиме, тадашња СФРЈ је својевремено прихватила и (1950. год. од стране Народне Скупштине) ратификовала све четири па и Четврту Женевску конвенцију о заштити цивилних лица за време рата из 1949. године те и преузела обавезу да тешке повреде те Конвенције имплементира у своје законодавство. Иста обавеза преузета је и прихватањем оба Допунска Протокола уз наведене Женевске конвенције па и Допунског протокола о заштити жртава немеђународних оружаног сукоба, од 8. јуна 1977. године («Сл. лист СФРЈ» број 16/78 – Међународни уговори). При том је неопходно рећи да (мада то, с обзиром на формулацију – опис радње извршења овог кривичног дела, нема никаквих практичних последица типа квалификације или примене отежавајућих, односно олакшавајућих околности) овај суд налази да се у конкретном случају ради о

немеђународном оружаном сукобу будући да је у Републици Босни и Херцеговини сукоб избио и све време се водио као сукоб припадника три њена конститутивна народа (муслиманског, српског и хрватског) а на што указује и чињеница да су, у време извршења дела, и оштећени и окривљени, неспорно држављани Републике БиХ и лица која и формално и фактички имају пребивалиште на њеној територији. У складу са тиме, имају се применити одредбе Допунског протокола II (о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба).

8.2.2. Заштићена категорија лица

Да се ради управо о **цивилном становништву** у поступку апсолутно није било спорно а из утврђеног чињеничног стања несумњиво произилази да су оштећени цивили - дакле управо ускладу са одредбом чл. 4 ст. 1 IV Женевске конвенције и то несумњиво произилази и из казивања саслушаних сведока и оштећених Хаџалића и Велића. Овај суд сматра, због свега изнетог и да свест оптуженог и његов умишљај иде управо у правцу да се ради о цивилном становништву те је, имајући у виду тако и ту и такву свест оптуженог, дело и квалификовао као дело из чл. 142 КЗ СРЈ а не као неко друго дело из ове групе (главе).

8.2.3. Међународно-правне норме

У складу са изнетим, одредбама чл. 3 ст. 1 тач. а) наведене Женевске конвенције одређено је, између осталог, да се у случају оружаног сукоба који нема карактер међународног сукоба, према овој категорији заштићених лица «у свако доба и на сваком месту», «забрањени су и забрањују се ... следећи поступци: а) повреде које се наносе животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убистава, осакаћења, свирепости и мучења», одредбама чл. 4 Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12. августа 1949. год. о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба дате су основне гаранције те је одређено да «сва лица која не узимају директно учешће или која су престала да учествују у непријатељствима, без обзира на то да ли је њихова слобода ограничена или не имају право да њихова личност, част и убеђење и верско убеђење буду поштовани. Она ће у свим приликама бити хумано третирана, без икакве дискриминације. Забрањено је наређивати да не сме бити преживелих.» (ст. 1) као и да «...следећа дела против лица поменутих у ставу 1 јесу и остају забрањена у свако доба и на сваком месту: а) насиље на животом, здрављем и физичким или менталним благостањем

људи, нарочито убиство и окрутно поступање као што су мучење, сакаћење или било који облик телесне казне.» (ст. 2).

У конкретном случају, евидентно је да је оптужени, противно горе наведеним одредбама тј. члану 3. став 1. тачка а) Четврте женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата из 1949. године, ратификоване од стране Народне скупштине ФНРЈ 1950. године, и члана 4. став 1. и став 2. тачка а) Допунског протокола уз Женевске конвенције из 1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба, од 8. јуна 1977. године – дакле кршећи правила међународног права, два лица најпре лишио живота и то ошт. Велић Рефика и Грбић Хусеина а затим још једно и то ошт. Хаџалић Џемала телесно повређивао (тукао га шакама по лицу и глави те његовом главом ударао о зид) и покушао га лишити живота. Окривљени тако, као припадник једне стране у сукобу, која евидентно остварује фактичку власт над овом категоријом заштићених лица, наведене одредбе не поштује, него према тим лицима врши и убиства и телесно кажњавање.

8.2.4. Урачунљивост и виност

Имајући у виду и одбрану оптуженог и казивања појединих сведока (о томе да је оптужени тог дана пре критичног догађаја конзумирао алкохол а и да је евидентно реч о лицу које дуже време уназад злоупотребљава алкохол, суд је налазећи да је тако урачунљивост оптуженог у сумњи, одредио неуропсихијатријско вештачење и на основу истог (а о чему је већ било речи у раније изнетим разлотима ове пресуде) је утврђено да је код овог оптуженог у време извршења дела постојала битно смањена урачунљивост односно да је његова способности схватања значаја дела и могућност управљања поступцима у време извршења дела била битно смањена а услед привремене душевне поремећености те како није било околности које би искључивале кривичну одговорност оптуженог суд га је за извршено дело огласио кривим.

Кривично дело је учињено са умишљајем када је учинилац био свестан свог дела и хтео његово извршење (директни умишљај) или када је учинилац био свестан да услед његовог чињења може наступити штетна последица па је на то пристао (евентуални умишљај). Код умишљаја су остварена оба елемента свест - интелектуални елемент и воља - волунтаристички елемент. Кривично дело ратног злочина против цивилног становништва из чл. 142 КЗ СРЈ може се извршити једино са умишљајем.

У конкретном случају, кривично дело овде оптужени врши са директним умишљајем, с обзиром да је био у потпуности свестан свог дела и да је хтео његово извршење. Наиме, знао је да својим радњама остварује све битне елементе бића кривичног дела, укључујући и последицу чије наступање схвата као реалну могућност, хоће њено наступање, односно хоће извршење дела. Он је у тако у потпуности свестан чињенице да се ради о (овој) заштићеној категорији лица а свестан је и радњи које предузима и последица тих радњи које и хоће, јер наравно да се пуцањем из ватреног оружја у груди и у главу, те убадањем ножем (или каквим другим оштрим предметом) у врат ненаоружаних цивила (ошт. Грбића и Велића) мора и хоће (и жели) проузроковати последица смрти, односно да ће се ударањем песницама по телу или главом оштећеног о зид, оштећеном (Хаџалићу) наносити телесне повреде.

Свест о томе да се «крше правила међународног права» није неопходна за постојање умишљаја јер је ово обележје објективни услов за постојање предметне инкриминације те и не мора бити обухваћена умишљајем.

8.2.5. Нужна одбрана

Одредбом чл. 9 ст. 1 КЗ СРЈ је одређено да «није кривично дело оно које је почињено у нужној одбрани» а ст. 2 да је «нужна она одбрана која је неопходно потребна да учинилац од себе или другог одбије истовремени противправни напад». У складу са овим, напад мора противправан и претходити одбрани, а одбрана пак мора бити истовремена нападу те неопходно потребна да се напад одбије.

Како се у току овог поступка оптужени брани тезом о поступању у нужној одбрани, то ће суд на овом месту изнети свој став о тој чињеничној и правној тези одбране.

Оптужени тако износи тврдњу да је био нападнут од стране оштећених и то најпре од Грбића који га је «извео» из кафане, «одвео» у двориште иза и потом му је у руци видео нож или пиштољ те је уплашен у њега пуцао два пута, овом из руке на тло пало то неко оружје а у том тренутку, док још ошт. Грбић није пао, на њега је насрнуо и други оштећени тако што се креће према њему са подигнутим рукама па је и у њега испалио један метак из истог пиштоља. У чињеничном стању ове одлуке (стр.10-11) суд је са сигурношћу утврдио да се предметни догађај одиграо на начин како

је то и описано у изреци ове одлуке а не на начин како то описује оптужени. Но, како је са сигурношћу утврђено:

- а) да је оптужени (прво) извео оштећеног (Грбића) а не обратно,
- б) да се записником о увиђају као једини предмети поред или при телу оштећених, на тлу, нађу две чауре пиштоља кал. 7,62 мм а никако нож или пиштољ,
- ц) да је оштећени Грбић повређен у два повредна наврата и са потпуно различитим повредним оружјима (убодом ножем или којим другим оштрим предметом у пределу врата и устрелом у пределу грудног коша),

то је из ових сигурно утврђених чињеница потпуно јасно да ни у ком случају не стоји теза о нужној одбрани. Оптужени Малић није нападнут од стране Грбића те према томе није се ни имао од чега бранити. Супротно, он је напад на оштећеног планирао и у том смислу рекао је Мршићу «Ја ћу њега....» па га је извео напоље, а по повратку у кафану Мршићу је и рекао шта је урадио («Ја сам њега.....» показујући руком како га је заклао). Како је потом из кафане извео и Велића и неспорно, лишио га живота пуцајући му у главу (а што потврђује и у својој одбрани изнетој у поступку истраге пред Војним судом у Бања Луци) јасно је да ни од ошт. Велића није нападнут те према томе нема од чега да се брани.

И још нешто, све и да је нападнут од стране Грбића (а није) остаје нејасно каква је то «нужна и неопходна одбрана» са два оружја (и ножем и пиштољем) без обзира на то које је прво употребљено. Стога, за овај суд није било никакве сумње да теза о поступању у нужној одбрани критичном приликом нема упоришта у изведеним доказима него супротно, те ту тезу суд и није прихватио.

8.2.6. Примена «блажег закона»

Мада суд није везан правном квалификацијом из оптужбе, неопходно је рећи да су описане кривично-правне радње оптуженог оптужбом правилно и у складу са законом оцењене као дело из чл. 142 КЗ СРЈ а све то у складу са принципом «примене блажег закона». Наиме, у време извршења дела (21.12.1992. год.) на правној снази је била, идентична по радњи извршења (као и по називу и бројној ознаци), одредба чл. 142 тадашњег Кривичног закона СФРЈ (који је од тада па до времена извршења дела претрпео неколико измена и допуна али не и у овом делу). Наведеном одредбом је тако било предвиђено да ће се учинилац казнити «затвором од најмање пет година или смртном казном». Након тога, у току 1993. године, донет је и ступио на правну снагу наведени Кривични Закон СРЈ којим је, у овом делу,

предвиђено да ће се учинилац казнити «затвором од најмање пет година или затвором од двадесет година» док је одредбом чл. 4 одређено да се «на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела» (ст.1) али је у ст. 2 тог члана предвиђен општеприхваћен принцип и одступање тј. да «Ако је после извршења кривичног дела измењен закон, једном или више пута, примениће се закон који је блажи по учиниоца». У конкретном случају, имајући у виду да се Кривични закон, од момента извршења дела мењао у неколико наврата али само у погледу казне запрећене за извршење дела, јасно је да се има применити онај који је блажи по учиниоца а то је извесно наведени КЗ СРЈ из 1993 год. а не онај који је важио у време извршења дела или пак сада важећи КЗ (којим су прописане казне од 30 до 40 година).

9. ОДЛУКА О КАЗНИ

Приликом одлучивања о врсти и висини казне суд је, у смислу одредби чл. 41 КЗ СРЈ, полазећи од граница које су за ово дело законом прописане (затвор од најмање 5 година а највише 15 година или казна затвора од 20 година), имајући у виду сврху кажњавања, узео у обзир све околности од утицаја да казна буде мања или већа а полазећи од прописане сврхе кажњавања па је тако ценио

9.1. Олакшавајуће и отежавајуће околности

Суд је код оптуженог Малића од **олакшавајућих** околности ценио изражено жаљење и у току овог поступка и у његовој завршној речи због страдања оштећених, његове породичне (да је ожењен и отац двоје малолетне деце) и имовинске прилике (нема ни сталног запослења и непокретне имовине, издржавају се од плате супруге која је запослена као медицинска сестра), али и чињеницу да је са породицом избегао са територије БиХ. Од **отежавајућих** околности суд је ценио и околности под којима је извршено кривично дело и наступеле последице, те евидентну упорност и одлучност јер је вишечиним деловањем лишио живота два лица а једно покушао и притом му нанео телесне повреде чије су последице видљиве и данас. Притом је оптужени, по мишљењу суда, и у смрти показао изразито непоштовање оштећених као људских бића које не само што је лишио живота и покушао лишити и Хаџалића него је покушао са њиховим телима формирати латинично слово «У». Ценећи тако напред наведене околности као и несумњиво утврђену чињеницу да је оптужени приликом

извршења дела био у стању привремене душевне поремећености те тако поступао са битно смањеном урачунљивости (а што је законски основ - чл.12 ст. 2 КЗ СРЈ - за евентуално блаже кажњавање), суд је ту околност ценио као олакшавајућу при одмеравању казне, па га је осудио на казну затвора у трајању од 13 година а све у уверењу да ће се овом казном како на оптуженог тако и на друге довољно васпитно деловати да убудуће не врше кривична дела те да ће се на овај начин остварити правда за жртве и надаље све у уверењу и у нади да се никада и нигде ништа слично не понови.

9.2. Урачунавање притвора

У смислу одредбе чл. 50 КЗ СРЈ одређено је да се у изречену казну оптуженом има урачунати време проведено у притвору и то у периоду од дана лишења слободе (дана 9.01.2009.год.) па до његовог упућивања у установу за издржавање казне а најдуже до истека казне затвора изречене овом пресудом.

У овом поступку неспорно је утврђено да је оптужени у притвору у Бања Луци провео за сада неутврђено време. По казивању оптуженог време које је провео у притвору а пре ипитивања од стране истражног судије Војног суда у Бања Луци је двадесет до месец дана након чега је одмах пуштен и упућен на ратиште. Суд је утврдио да је овај оптужени испитан 24.12.2009. године, односно три дана (а не двадесет до месец дана) након овог кривично-правног догађаја. Но с обзиром да суд не располаже тачним подацима о времену трајања тог притвора исти се не може урачунати све док се не прибаве ови подаци те ће се накнадно, у каснијим фазама поступка, а по прибављању наведених података, посебним решењем одлучити и о урачунавању овог времена лишења слободе тј. притвора пред Војним судом.

10. ТРОШКОВИ ПОСТУПКА

На основу одредбе члана 196 став 1 у вези члана 193 став 2 ЗКП оптужени је обавезан да суду исплати, на име судског паушала, наведени износ, а имајући у виду дужину трајања и сложеност овог кривичног поступка и његове имовинске прилике и на име трошкова овог поступка износ од 51.433,00 динара колико је већ исплаћено из буџетских средстава суда а све у року од 30 дана од дана правоснажности пресуде под претњом принудног извршења. Трошкови кривичног поступка, у износу који је определио овај суд представљају трошкове за обављена вештачења и то

износ од 29.333,00 динара као и трошкове за приступ сведока (путни трошкови) и то износ од 22.100, 00 динара, а сви трошкови су били нужни и неопходни за несметано вођење овог поступка. Имајући у виду имовинске прилике оптуженог суд је нашао да плаћањем трошкова кривичног поступка неће бити доведено у питање његово издржавање, као ни издржавање лица која је по закону дужан да издржава.

11. ИМОВИНСКО-ПРАВНИ ЗАХТЕВИ

На основу одредбе чл. 206 ЗКП оштећени Велић Хузеир је упућен на парницу а ради остваривања имовинскоправног захтева. Наиме, одлучивање о његовом имовинско-правном захтеву имајући у виду и да исти није определио по основама и висини, свакако би у знатној мери одуговлачило овај поступак, па га је ради тога упутио на парницу. Оштећени Хаџалић се изјаснио да није заинтересован за накнаду штете.

На основу свега напред изнетог одлучено је као у изреци пресуде.

У Београду, дана 7 децембра 2009 године.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде може се изјавити жалба Апелационом суду у Београду, путем овог суда у року од 30 (тридесет) дана од пријема писменог отправака пресуде.

ЗАПИСНИЧАР,

Славица Јевтић с.р.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА,

Веско Крстајић с.р.

ЗТО: